

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І
СПОРТУ УКРАЇНИ**

**ІННОВАЦІЙНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У
ФІЗИЧНІЙ КУЛЬТУРІ, СПОРТІ, ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ ТА
ЕРГОТЕРАПІЇ**

**Матеріали
V Всеукраїнської електронної науково-практичної
конференції з міжнародною участю**

31 травня 2022 р.

Київ, Україна

УДК 796: 004+615.83 (063)

ББК 75.153+3297 Я431

I-67

Інноваційні та інформаційні технології у фізичній культурі, спорті, фізичній терапії та ерготерапії: Матеріали V Всеукраїнської електронної науково-практичної конференції з міжнародною участю (Київ, 31 травня 2022р.) / ред. О.А. Шинкарук. – К.: НУФВСУ, 2022. – 163 с.

Редакційна колегія:

<i>Бишевец Н.Г.</i>	к.пед.н., доцент
<i>Гончарова Н.М.</i>	д.фіз.вих., доцент
<i>Гордєєва М.В.</i>	к.фіз.вих.
<i>Лисенко О.М.</i>	д.б.н., професор
<i>Сергієнко К.М.</i>	к.фіз.вих., доцент
<i>Шинкарук О.А.</i>	д.фіз. вих., професор
<i>Юхно Ю.О.</i>	к.фіз.вих., доцент
<i>Яковенко О.О.</i>	к.фіз.вих., доцент

Збірник містить наукові статті учасників V Всеукраїнської електронної науково-практичної конференції з міжнародною участю «**Інноваційні та інформаційні технології у фізичній культурі, спорті, фізичній терапії та ерготерапії**». Розглянуто актуальні питання використання сучасних інноваційних та інформаційних технологій в системі підготовки спортсменів, фізичному вихованні різних груп населення, оздоровчо-руховій діяльності, адаптивному фізичному вихованні та фізичній реабілітації, спортивній медицині та ерготерапії. Висвітлено сучасні інформаційні технології в системі підготовки фахівців у галузі фізичної культури та спорту, розвиток кіберспорту в світі та Україні.

Надані матеріали пройшли рецензування і представлені в авторській редакції.

© Національний університет фізичного виховання і спорту України, 2022

НАПРЯМ 1. СУЧАСНІ ІННОВАЦІЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ

<i>Андрієнко Г.С., Блажко Н.А., Шинкарук О.А.</i> Структура змагальної діяльності дисципліни перформанс чер фрістайл	7
<i>Артемчук О.О., Назорна В.О.</i> Фізична та технічна підготовленість волейболісток груп початкової підготовки	8
<i>Бубенюк А.В.</i> Удосконалення технічної підготовки нижньої передачі м'яча у волейболі	10
<i>Бутомо Д.Є., Качарова Є.В.</i> Місце тренера в навчанні та вихованні спортсменів у гандболі	12
<i>Бутрімас С.С.</i> Сучасні інновації в системі підготовки спортсменів у спортивній гімнастиці	14
<i>Воронова В.І., Левчук О.П.</i> Психологічні особливості особистості тренера як фактор успіху взаємодії зі спортсменом (на прикладі дитячо-юнацького футболу)	15
<i>Дайнеко П.</i> Сучасні інформаційні технології у фізичній культурі та спорті	17
<i>Кізенко В.В., Андрєєва Н.О.</i> Відбір спортсменок у групі вправи з урахуванням їх психофізіологічних особливостей на етапі спеціалізованої базової підготовки в художній гімнастиці	19
<i>Кордюкевич А.В., Рожкова Т.А., Яковенко О.О.</i> Вплив вегетаріанського способу харчування на змагальний результат спортсменів в спортивних танцях	21
<i>Костенко А.Д., Бітанов Є.С.</i> Застосування сучасних інноваційних технологій у навчально-тренувальному процесі з легкої атлетики	23
<i>Мельник О.А., Андрєєва Н.О.</i> Підвищення вестибулярної стійкості гімнасток на етапі попередньої базової підготовки	24
<i>Мельниченко Ю.В., Коноваленко А.О., Фіклісов О.О.</i> Сучасні інновації в системі підготовки спортсменів до змагань	26
<i>Мітова О.О., Шинкарук О.А., Костюкевич В.М.</i> Інноваційний підхід до розробки системи контролю в командних ігрових видах спорту	27
<i>Полулях І.В.</i> Сучасні інновації в системі підготовки бейсболістів на початковому етапі тренування	29
<i>Пономаренко А.О., Шинкарук О.А.</i> Інноваційні види спорту в Україні: тенденції розвитку на прикладі вейкбордингу	30
<i>Прокопенко А.О., Копил О.М., Ткаченко М.І.</i> Застосування інтегрованих систем аналізу гравців у тренувальній діяльності тенісистів	32
<i>Прокопчук В.М., Рожкова Т.А.</i> Оптимізація плану підготовки спортсменів до змагань у спортивних танцях	34
<i>Савінська А.М.</i> Основи сучасної побудови багаторічної підготовки в ДЮСШ, ШВСМ на прикладі лижного спорту	36
<i>Співак О.О.</i> Врахування типів темпераменту при виборі засобів та методів в персональному тренінгу	38
<i>Строганов С.В., Paul Handler, Усиченко В.В.</i> Особливості організації навчально-тренувальних занять з баскетболу в дитячих клубах Австрії	39
<i>Твердохліб С.Д.</i> Сучасні інновації в системі підготовки спортсменів на початковому етапі в художній гімнастиці	40
<i>Федерка Ю.В., Андрєєва Н.О.</i> Відбір і орієнтація гімнасток в групових вправах на етапі спеціалізованої базової підготовки в художній гімнастиці	42
<i>Чижєвська Н.В., Шинкарук О.А.</i> Обґрунтування доцільності занять шашками дітей дошкільного віку	44
<i>Шабалова А. О.</i> Значущість інноваційних технологій у підготовці спортсменів	45

- Вісник Чернігівського державного педагогічного університету Т.Г. Шевченка, Чернігів: чДПУ [Інтернет]. 2010 [цитовано 4 квіт. 2022];(81):151-5. Доступно на: <http://erpub.chnpu.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/4220>
2. Основи технічної підготовки з волейболу на факультативних заняттях Овчарук ВВ, Кульчицька ІА, 2021. - 22с.
 3. Методичні вказівки / Уклад , Чхань ОІ, Підлужняк АЮ, Горбатий ОА, Колос АВ, Вінниця : ВНТУ, 2017. 40 с.
 4. Шалар ОГ, Гузар ВМ, Решотка НО, Спортивна підготовка учнів ліцею на заняттях з волейболу.

МІСЦЕ ТРЕНЕРА В НАВЧАННІ ТА ВИХОВАННІ СПОРТСМЕНІВ У ГАНДБОЛІ

Бутомо Д.Є., Качарова Є.В.

Національний університет фізичного виховання і спорту України, Київ

Актуальність. Важливою складовою майстерності тренера є його вплив на формування особистості юного спортсмена. Важливо не тільки допомогти юному спортсмену показати гарний спортивний результат, установити рекорд, необхідно прищепити любов до спортивної діяльності, систематичної праці; розвинути і зміцнити його моральні і вольові якості [1-3].

Якість педагогічної праці тренера з гандболу визначається рівнем його підготовки в цьому виді спортивних ігор, психологічними та педагогічними знаннями, ступенем підготовленості до кожного конкретного тренувального заняття або змагання.

Оцінка педагогічної діяльності тренера складається з оцінки придбаних вихованцем конкретних спортивних навичок і умінь, тієї особистісної позиції, що він займає у своїй команді, і з оцінки підготовленості тренера [4].

Мета дослідження – наукове обґрунтування показників ефективної соціологічно-психологічної роботи тренера-викладача з гандболу.

Методи дослідження: теоретичний аналіз і узагальнення науково-методичної літератури; педагогічне спостереження; опитування; узагальнення результатів теоретичного дослідження.

Результати дослідження та їх обговорення. Психологія спорту розробляє психологічні основи навчання й виховання спортсменів в умовах навчально-тренувальної діяльності, розкриває закономірності вироблення спортивних умінь і навичок, досліджує поведінку спортсменів в умовах змагального процесу, досліджує закономірності формування вольових та моральних якостей, необхідних для досягнення перемоги.

У контексті дослідження професійних функцій сучасного тренера, нами було екстрапольовано основні показники: управлінська, освітня, регулююча, формуюча, соціально-психологічна, гностична. Головною функцією, що дозволяє здійснювати психологічний вплив і контроль за станом вихованця спортивної школи - є соціально-психологічна. Ця функція вимагає від тренера-викладача уміння встановлювати контакт з вихованцями, чітко, точно й зрозуміло пояснювати вимоги до спортсменів, а з іншого – здійснювати психологічну підтримку, створювати психологічно комфортний мікроклімат у спортивному колективі тощо.

Таким чином, спираючись на аналіз наукових праць і професійний досвід тренерів у спортивних іграх видокремлюємо такі компоненти соціально-психологічної діяльності тренера-викладача з гандболу у спортивній школі:

- психодіагностика, яка передбачає вибір інструменту вимірювання і методик, аналіз та інтерпретацію результатів досліджень, які проводяться з метою моніторинг і вивчення індивідуально-психологічних особливостей спортсмена, визначення шляхів максимального використання резервів організму спортсмена за рахунок удосконалення психічних функцій, виявлення спортивних здібностей, соціальної структури, психологічного мікроклімату в команді, моделювання змагальних ситуацій в умовах тренувань тощо;

- психолого-педагогічні і психогігієнічні рекомендації, адресовані спортсменам або/та їх соціальному оточенню, спрямовані на створення психологічно комфортних умов, що забезпечують успішність колективних дій спортсменів і підвищення спортивних результатів, розробку механізмів вдосконалення спортивної майстерності, відбір талановитих спортсменів у секції з видів спорту, участь їх у змаганнях різного рівня, дотримання певного спортивного режиму тощо;

- психологічна регуляція соціальної діяльності передбачає управління соціально-психологічними процесами у спортивному колективі, оптимізацію організаційно-нормативної поведінки спортсменів та рольову диференціацію в системі взаємовідносин «тренер-спортсмен».

Психологічна регуляція потребує:

- вивчення джерел і механізмів формування внутрішньогрупових колективних феноменів, традицій, установок, відчуттів, розробку методів управління ними за для створення психологічно комфортного клімату в малих соціальних групах;

- вивчення впливу авторитету тренера і його стилю керівництва на результативність діяльності спортивного колективу (команди);

- встановлення соціально-психологічних мотивів поведінки і діяльності окремих спортсменів, розробку критеріїв психологічної сумісності спортсменів тощо;

- комунікація покликана сформувати сталі організаційно-комунікативні взаємозв'язки у структурах «тренер-спортсмен», «спортсмен-спортсмен», що передбачає вербальний акт, який реалізує потреби спортсменів і тренера у взаємодії, підтримці зв'язків, обміні інформацією.

У спілкуванні реципієнт отримує потрібну інформацію, дізнається про схвалення (несхвалення) своєї діяльності, здійснюється координація дій учасників та їх комунікативних можливостей і зусиль спрямованих на досягнення високих спортивних результатів.

Уміння тренера-викладача спілкуватися є вирішальним у процесі передзмагальної підготовки у гандболі, мотивації вихованців, вирішення конфліктних ситуацій у команді, встановлення міжособистісних стосунків, забезпечення сумісності спортсменів, згуртованості спортивного колективу, прийняття колективних управлінських рішень, встановлення лідерства.

Успіх керівної діяльності тренера залежить від його здатності взаємодіяти з людьми (вихованці, інші спортсмени, колеги, керівництво, вболівальники, батьки), тобто від якості процесу комунікації залежить ефективність організації діяльності, рівень особистісного впливу на вихованців тощо.

Висновки. Основні критерії педагогічної майстерності тренера-викладача в гандболі: визначена система і послідовність у спортивно-масовій роботі; високі стабільні результати до навчально-тренувальних занять з юними гандболістами; визнання авторитету вихованцями і громадськістю; уміння узагальнювати і творчо переймати кращий досвід; ефективні навички у мотиваційній та профорієнтаційній роботі з гравцями команди.

1. Дроздов ДВ. Формування виховних якостей майбутніх тренерів з фізичного виховання і спорту. Вісник ЛНУ ім. Тараса Шевченка. 2010; 8 (195): 121–129.

2. Кузьменко ВВ, Храпко ТА. Вплив ігрової діяльності на розвиток особистості учнів. Нові технології навчання: наук.-метод. зб. 2009; 56:64–68.

3. Навтіков О. Модель навчально-інформаційного засобу олімпійської освіти школярів. Молода спортивна наука України: зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. 2010; 14 (1): 200–203.

4. Назаренко ЛД, Костюнина ЛІ. Проблема інтелектуальної підготовки спортсменів. Педагогикопсихологические и медико-биологические проблемы физической культуры и спорта. 2012; 1 (22): 86–92.